

Національний
університет
оборони
України

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

“АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОХОДЖЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ В УКРАЇНІ”

**Рівень вищої
освіти**

Третій (освітньо-науковий), PhD

Спеціальність

081 Право

**Статус
дисципліни**

Вибіркова

**Мова
викладання**

Українська (англійська)

**Обсяг
дисципліни**

3 кредити ECTS/90 год. (Л – 12 год., С – 14 год., Залік – 4 год.)

Курс/півріччя

2 курс

**Лінк на
дисципліну**

<https://adl.mil.gov.ua/login/index.php>

**Оригінальність
дисципліни**

Авторський курс

Ключові слова

публічна служба, проходження військової служби, сили безпеки та оборони, проблемні питання проходження військової служби, особливості правового регулювання проходження військової служби в період воєнного стану.

Викладач

КРИВЕНКО Олександр Васильович

кандидат юридичних наук, доцент, заслужений юрист України, генерал-лейтенант у відставці, доцент кафедри військового права та правоохоронної діяльності інституту стратегічних комунікацій.

Сторінка в Orcid: <https://orcid.org/0000-0002-4776-3465>

Наукові та навчально-методичні праці за тематикою дисципліни:

1. Науково-практичні підходи до адміністрування проходження військової служби в Національній гвардії України

Юридичний науковий електронний журнал №3\2024 с.568-570

DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-3/136>

2. Науково-практичні підходи до адміністрування проходження військової служби України

Публічна влада: проблеми реалізації повноважень в умовах воєнного стану та відбудовного періоду.

	<p>Матеріали Міжнарод. наук.-практ. Конфер. (22.02.2024 р.): електр. збірник/ Ред. кол.: О. Васильченко; П. Діхтієвський;.. Київ: КНУ імені Тараса Шевченка, 2024. 387 с.</p> <p>Підвищення кваліфікації: 1. Робота на постійній основі в юридичному управління ГН НГУ, робота у складі робочих груп з написання нових загальновійськових статутів, Положення про проходження військової служби в НГУ</p> <p>Контактні дані: e-mail: O.krivenko11@gmail.com</p>
Компетентності, які набуваються під час засвоєння навчальної дисципліни:	<p>СК02. Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій.</p> <p>СК04. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності.</p> <p>СК08. Здатність проводити дослідження правового регулювання у сфері права національної безпеки та військового права, правового забезпечення європейської та євроатлантичної інтеграції.</p>
Запланований результат:	<p>РН03. Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.</p> <p>РН04. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.</p> <p>РН10. Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.</p> <p>РН11. Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах.</p> <p>РН12. Аналізувати тенденції розвитку права національної безпеки, військового права та військового законодавства, визначати перспективні напрями науково-правових досліджень.</p>
Чому дисципліна для мене є важливою/корисною/актуальною?	<p>Військові формування України знаходяться на переломному етапі зміни відношення до проходження військової служби – від пострадянського до європейського. Формування і правове закріплення відносин між командиром і підлеглими, між військовослужбовцями і державою.</p> <p>Я отримаю фундаментальні знання з цих питань, опаную необхідні вміння і навички, зможу використовувати отримані знання у майбутній професійній діяльності.</p>
Які знання я отримаю?	<p>Знання: призначення та суті військової служби в Україні як різновиду державної служби, особливостей військової служби як різновиду публічної служби, особливостей правового регулювання проходження військової служби, проблем проходження військової служби та можливих шляхів їх вирішення, мотиваційних чинників до проходження військової служби.</p>
Які вміння я розвину?	<p>Здатність приймати участь у організації правового регулювання проходження військової служби. Вирішувати проблемні питання правового регулювання проходження військової служби. Розв'язувати проблемні</p>

	питання правового регулювання проходження військової служби, правовідносин між командирами і підлеглими, судового захисту прав і свобод військовослужбовців. Вирішувати проблемні питання мотивації громадян України до проходження військової служби.
Що мене очікує?	Усвоєння фундаментальних знань з правового регулювання проходження військової служби.
Якого результату я досягну?	Можу бути спроможний: оцінювати особливості правового статусу військовослужбовців у силах оборони; аналізувати особливості проходження військової служби в умовах воєнного стану; враховувати європейські підходи до взаємовідносин між командирами і підлеглими.
Де я зможу застосувати отримані знання та вміння?	Під час проведення наукових досліджень щодо вдосконалення правового регулювання проходження військової служби. Під час обговорення відповідних тем на наукових конференціях, семінарах, круглих столах, нарадах, дискусіях, суперечках тощо. У майбутній науково-педагогічній (науковій) діяльності та практиці військової служби.
Зміст навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Дослідження призначення та суті військової служби в Україні як різновиду державної служби. Л 1/1. Аналіз та синтез дефініції “військова служба”. ПЗ 1/2. Дослідження суті військової служби. С 1/3. Дослідження характерних рис завдань, що виконують військовослужбовці</p> <p>Тема 2. Дослідження особливостей військової служби як різновиду публічної служби. Л 2/1. Військова служба як різновиду публічної служби. С 2/2. Особливі риси військової служби як різновиду публічної служби. ПЗ 2/3 Аналіз та синтез різних видів публічної служби.</p> <p>Тема 3. Дослідження особливостей правового регулювання військової служби в Україні. Л 3/1 Система нормативно-правових актів, що регулюють проходження військової служби в Україні. ПЗ 3/2 Аналіз та синтез положень щодо проходження військової у військових формуваннях та правоохоронних органах служби України. С 3/3 Методологічні підходи щодо нормативного врегулювання проходження військової служби.</p> <p>Тема 4. Концептуальні проблеми проходження військової служби та можливі шляхи їх вирішення. Л 4/1 Дослідження проблем проходження військової служби та можливі шляхи їх вирішення. С 4/2 Концептуальні проблеми забезпечення правового захисту військовослужбовців.</p> <p>Тема 5. Аналіз мотиваційних чинників до проходження військової служби. Л 5/1 Мотиваційні чинники до проходження військової служби. С 5/2 Дослідження пропозицій щодо покращення мотиваційних чинників до проходження військової служби.</p> <p>Залік</p>
Інформаційні джерела	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України. 1996 р. 2. Загальна декларація прав людини від 10.12.1948 р.

3. Конвенція про захист прав людини та основних свобод від 04.11.1950 року.
4. Закон України “Про військовий обов’язок і військову службу” № 2233-ХІІ від 25.03.92 р. . із змінами.
5. Закон України “Про Збройні Сили України” № 44 - 2000 р. . із змінами.
6. Закон України „Про Національну гвардію України” від 13.03.2014 р. №2235-ХІІ. . із змінами.
7. Закон України „Про Державну прикордонну службу України” від 03.04.2003 р. №661 – ІV . із змінами.
8. Закон України “Про військову службу правопорядку у Збройних Силах України” від 07.03.2002 р., №3099 – ІІІ. . із змінами.
9. Закон України “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію” (в редакції від 13.05.1999 р.), №3543 – ХІІ. . із змінами.
10. Закон України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей” від 20.12.1991 р. . із змінами.
11. Закон України “Про Дисциплінарний статут Збройних Сил України” від 24.03.1999 р. із змінами.
12. Закон України “Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України” від 24.03.1999 р. із змінами.
13. Закон України “Про Статут гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України” від 24.03.1999 р. із змінами.
14. Указ Президента України: “Про Положення про проходження військової служби відповідними категоріями військовослужбовців” від 07.11.2001 р., №1053/2001.
15. Указ Президента України Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від від 25 березня 2021 р. № 121/2021 " Стратегія воєнної безпеки України”.
16. Указ Президента України від 17 вересня 2021 року № 473/2021 "Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 серпня 2021 року "Про Стратегічний оборонний бюлетень України"
17. Постанова Верховної Ради України Про Заяву Верховної Ради України щодо захисту конституційних прав військовослужбовців Збройних Сил України та інших військових формувань, осіб рядового і начальницького складу та інших працівників органів внутрішніх справ України, які беруть участь у антитерористичній операції, направленої на захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України, мирного життя українських громадян від 16 квітня 2014 року.
18. Постанова Кабінету Міністрів України “Про порядок обчислення та виплати пенсій і грошової допомоги особам офіцерського складу, прапорщикам, мічманам, військовослужбовцям надстрокової служби за контрактом, особам начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ та членам сімей” від 17 липня 1992 р.
19. Наказ Міністра Оброни України “Про затвердження Інструкції про організацію виконання положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України” № 170 від 10.04.2009
20. Наказ Міністра оборони України від 21 листопада 2017 року № 608 „Про затвердження Інструкції про порядок проведення службового розслідування у Збройних Силах України”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 13 грудня 2017 року за №1503/31371.
21. Концепція військової кадрової політики в системі Міністерства оборони України на період до 2028 року від 24.10.2023 р.

	<p style="text-align: center;">Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Настільна книга військового прокурора: наук.-практ. посіб. / кол. авт. - К.: Національна академія прокуратури України, 2017. – 530 с. – (Серія «Захисник Вітчизни. Бібліотека військового прокурора»). 2. Актуальні проблеми правового регулювання особливого періоду: збірник матеріалів науково-практичного семінару кафедри правового забезпечення (Київ, 27 березня 2020 року) / Мін-во оборони України. Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського; за ред. М. М. Прохоренка. К.: ЦП «Компринт», 2020. - 211с. 3.Правове забезпечення правоохоронної діяльності у сфері оборони України: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції / Упоряд.: П. Богуцький, В. Пилипчук, Ю. Бобров, М. Беланюк, О. Довгань, С. Дорогих, О. Лебединська, О. Радзівська, В. Фурашев. - Київ-Одеса : Фенікс, 2020. - 240 с. 4. Військове право України: підручник / за загальною редакцією Колодія А.М., Кривенка О.В., Пашинського В.Й. К.: НУОУ, 2019 – 392 с. 5. Лі Куан Ю: Сінгапурська історія: із третього світу в перший : ТОВ АА «Плюс» 6. Джефф Сазерленд Scrum: Навчись робити вдвічі більше за менший час X: 2018 9.Владимир Горбулин: Как победить Россию в войне будущего. – К.: Брайт Букс, 2020. – 220с. 10.Шимон Перес: Дрібних мрій не буває. Про сміливість, увагу та становлення сучасного Ізраїлю – Київ: Форс Україна, 2020.- 272с. 11.Гардінг Л. Вторгнення. За лаштунками кривавої війни Росії та боротьби України за виживання / Люк Градінг. – Х.: Віват, 2023.-352с.: іл., 8 кол.вкл.- (Серія Історія і політика, ISBN 978-966-942-843-1).
<p>«Правила гри»</p>	<p>З боку викладача:</p> <ul style="list-style-type: none"> – забезпечення потреб та запитів здобувачів, використання 43 річного досвіду військової служби на різних посадах; – подання актуального й необхідного матеріалу; – наповнення дистанційного курсу на платформі Moodle; – дотримання андрогогічної справедливості, норм та принципів андрогогічної етики, відкритість і щирість у спілкуванні; – забезпечення позитивної й творчої атмосфери на навчальних заняттях. <p>З боку здобувача:</p> <ul style="list-style-type: none"> – готовність навчатися, розвиватися і змінюватися; – відвідування навчальних занять; – опрацювання лекційного матеріалу; – доброзичливість, відкритість, щирість, готовність до конструктивної критики; – оригінальність, креативність, ініціативність; – дотримання академічної доброчесності
<p>Академічна мобільність</p>	<p>Здобувачу освіти гарантується право на академічну мобільність, яка здійснюється відповідно до угод та меморандумів про наукову та науково-технічну співпрацю із закладами НАН України, ВВНЗ, військовими навчальними підрозділами ЗВО та науковими організаціями. А також відповідно до угод про співпрацю із закордонними військовими ЗВО, доступом до спільних освітньо-наукових проєктів (ERASMUS+, DEEP UKRAINE Programme), та залученням до міжнародних конференцій.</p>

Додатково	Детальнішу інформацію про “Актуальні проблеми правового регулювання проходження військової служби в Україні” наведено в робочій програмі навчальної дисципліни
------------------	--